

Kotihoidon tuen kuntalisä

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 07.05.2025 § 34

Valmistelija: Hyvinvointijohtaja Vuokko Lehtonen

Lasten kotihoidon tuki on lakisääteinen, ja sitä maksetaan perheille, jotka vanhempainvapaan jälkeen hoitavat alle kolmevuotiaita lapsiaan muulla tavoin kuin kunnallisessa varhaiskasvatuksessa tai esim. yksityisen hoidon tuella. Lapsen huoltajat hakevat itse kotihoidon tukea Kansaneläkelaitokselta. Kela perii kuitenkin kaikki kotihoidon tuen osuuden kustannukset lapsen kotikunnalta. Vuonna 2024 Luhangassa maksettiin kotihoidon tukea 1-5 lapsiperheelle.

Luhangan kunnassa on kahden viimeisen vuoden aikana syntynyt enemmän lapsia kun pitkään aikaan. Varhaiskasvatuksen paikkoja on kunnassa tällä hetkellä 12 kpl joista käytössä on 11 paikkaa. Elokuussa vapautuu pari paikkaa. Kuntalisän mahdollisuutta on jokunen perhe kunnasta tiedustellut. Kunnan varhaiskasvatuksen rinnalle ja vaihtoehtoksi perheille voitaisiin tarjota myös kotihoidontuen "Luhanka-lisää". Lisän tarkoituksena on luoda perheille vaihtoehtoja pikkulapsi arkeen ja näin tukea lapsien ja perheiden hyvinvointia.

Kotihoidontuen kuntalisää voitaisiin maksaa 400 euroa/ kuukaudessa perheen yhdestä alle kolmevuotiaasta lapsesta. Kotihoidon tuen kuntalisä on kunnan maksama harkinnanvarainen tuki, jota voidaan maksaa Kelan lakisääteisen kotihoidon tuen lisäksi.

Kuntalisän käyttöönoton tuomat lisäkustannukset arvioidaan tämän hetkisen tietojen pohjalta olevan n. 30 000 € vuodessa.

Luhangan kunta ja KELA voivat tehdä kuntalisäsopimuksen. Kuntalisää voi hakea Kelalta lasten kotihoidon tuen hakemisen yhteydessä kuntalisäsopimuksen mukaan ja se maksetaan Kelan lakisääteisen kotihoidontuen lisäksi. Kuntalisä maksetaan hoitorahan korotuksena ja se on verotettavaa tuloa.

Lasten kotihoidon tuen kuntalisän saamisen edellytykset ovat:

- Kuntalisää maksetaan 400 € yhdestä perheen yhdestä alle kolmevuotiaasta lapsesta. Kuntalisä on saajalle veronalaista tuloa.
- Kuntalisää maksetaan Luhangassa tosiasiallisesti asuville perheille, joissa lapsen vanhempi tai muu huoltaja hoitaa perheen lapset kotona ja on työlainsäädännön tarkoittamalla hoitovapaalla tai on yrittäjä, joka jää kotiin hoitamaan lastaan.
- Kotihoidon tukea ja kuntalisää ei voi saada lapsesta, jolla on kunnallinen varhaiskasvatuspaikka
- Kuntalisää ei makseta, jos perheelle maksetaan vanhempainpäivärahaa (äitiysraha, erityisäitiysraha, isyysraha, vanhempainraha, osittainen vanhempainraha). Kuntalisää ei makseta yhtä aikaa työttömyysturvan kanssa, eikä perhe voi saada samanaikaisesti yksityisen hoidon tukea.

- Perhe täyttää yleisen kotihoidon tuen saamisen ehdot. Kuntalisä myönnetään kokonaisilta kalenterikuukausilta. Kuntalisää ei makseta takautuvasti, eikä kuukautta lyhyemmältä ajalta. Kuntalisän maksu tapahtuu maksukuukauden lopussa. Maksupäivä on kuukauden viimeinen arkipäivä.
- Kuntalisän maksaminen lakkaa saman kuukauden alusta, kun kuntalisän saamisen edellytykset lakkaavat.
- Kuntalisän maksaminen tapahtuu Kelan kautta. Kuntalisää ei tarvitse erikseen hakea. Se maksetaan kunnan ja Kelan välisen sopimuksen mukaan perheille, mikäli perhe saa kotihoidon tukea ja kuntalisän saamisen ehdot täyttyvät.

Esittelijä: Hyvinvointijohtaja Vuokko Lehtonen

Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että Luhangan kunta ottaisi käyttöön 1.9.2025 alkaen 400 € /kk kotihoidontuen kuntalisän kotona hoidettavasta alle kolmevuotiaasta lapsesta. Kotihoidontuen kuntalisää maksetaan perheelle yhdestä alle kolmevuotiaasta lapsesta kuntalisää määrittelevien reunaehtojen mukaisesti.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Kunnanhallitus 26.05.2025 § 117
254/02.00/2025

Esittelijä: Kunnanjohtaja Tuomo Kärnä

Kotihoidon tuki ja sen kuntalisä ovat kokonaisuudessaan kunnan kustantamaa tukea perheille, vaikka tuki maksetaankin Kelan toimesta. Kotihoidon tuen kuntalisällä kunnat pyrkivät vähentämään painetta varhaiskasvatuksen hoitopaikkojen osalta. Luhangassa varhaiskasvatuksessa on nyt positiivisen paljon lapsia ja tilaratkaisu ei ole tällä hetkellä optimaalinen eikä kestävä sekä lapsiennuste näyttää haastavalta, joten kuntalisällä voidaan saada hieman aikaa uuden tilaratkaisun tekemiseen.

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää, että
1. Luhangan kunnassa otetaan käyttöön kotihoidontuen kuntalisä 1.10.2025 alkaen 300 €/kk kotona hoidettavasta yhdestä alle kolmevuotiaasta lapsesta lautakunnan määrittelemien reunaehtojen mukaisesti.
2. kuntalisä on voimassa määräaikaista 31.12.2026 asti.
3. se esittää kunnanvaltuustolle lisämäärärahaa 30.000 euroa budjetin kohtaan varhaiskasvatus.

Kokouksen kulku: Hyvinvointijohtaja Vuokko Lehtonen kertoi ehdotetusta ratkaisusta ja kunnanhallitus keskusteli asiasta. Keskustelun jälkeen Pirkko Vilkmän teki vastaehdotuksen, jota kannatettiin yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Kunnanhallitus päättää, että

1. Luhangan kunnassa otetaan käyttöön kotihoidontuen kuntalisä 1.10.2025 alkaen 350 €/kk kotona hoidettavasta yhdestä alle kolmivuotiaasta lapsesta lautakunnan määrittelemien reunaehtojen mukaisesti.
2. kuntalisä on voimassa määräajaisesti 31.12.2026 asti.
3. se esittää kunnanvaltuustolle lisämäärärahaa 30.000 euroa budjetin kohtaan varhaiskasvatus

Päätös:

Kunnanhallitus päätti hyväksyä vastaehdotuksen.